

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
22.06.2023

Sak:

Ny intern budsjettmodell ved UiT

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet innfører nytt finansieringssystem for norske universiteter og høyskoler med virkning fra og med 2025 (Jf. Meld. St. 14 (2022–2023) - *Utsyn over kompetansebehovet i Norge*¹). Departementet foreslår blant annet å fjerne deler av den resultatbaserte finansieringen og i stedet legge denne til basis. Begrunnelsen er å styrke institusjonenes økonomiske frihet og handlingsrom. Statsråd Ola Borten Mo har ved flere anledninger, ikke minst under statsrådens Kontaktkonferanse med sektoren, presisert den reelle handlingsfrihet, men også det ansvar som påhviler styrene i deres økonomiske disposisjoner, jfr UH-loven § 9.2.

Styret har videre ansvar for institusjonens strategi og å fastsette mål og resultatkrav for virksomheten. Virkemiddelet som styret har for å implementere strategien, nå målene som er satt av styret selv og kravene som er satt til institusjonen gjennom tildelingsbrev og utviklingsavtalen, er i første rekke budsjettet for institusjonen. Det er derfor avgjørende at både prosessen knyttet til utarbeidelse av budsjett og selve budsjettmodellen setter styret i stand til å ivareta dette ansvaret.

Dagens interne budsjettmodell ved UiT er i all hovedsak en videreføring av historiske tildelinger til fakultetene/grunnenhetene (basisbevilgningen) samt en videreføring av departementets resultatkomponenter (resultatbevilgningen), og følger dermed departementets sektormodell for finansiering av institusjonene tett. Denne gjenspeilingen av sektormodellen er imidlertid verken grunnet i formelle krav fra departementets side, eller en forventning fra politiske myndigheters side. Snarere er det i dag et uttalt politisk ønske om at styrene ved uh-institusjonene tar et større ansvar for en budsjettering som understøtter sektormålene, institusjonens egen strategi og utviklingsavtalen.

Styret har selv vedtatt en prosess i 2021/2022 for bedre økonomistyring ved UiT og har i denne forbindelse også signalisert ønske om en prosess rundt et forsterket budsjettarbeid.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-14-20222023/id2967608/>

Rektor har på denne bakgrunn besluttet å opprette ei arbeidsgruppe som er gitt i oppdrag å utrede forslag til ny intern budsjettmodell for UiT. Mandatet rektor har gitt gruppa følger vedlagt.

Målet er at rektor skal kunne fremme forslag til styret om ny modell og legge dette frem for behandling våren 2024. Ny modellen kan da benyttes i behandlingen av budsjettet for 2025 (samme år som ny sektormodell innføres).

Denne orienteringssaken er todelt og presenterer forutsetninger for prosessen samt status for arbeidsgruppas arbeid med sentrale problemstillinger og veivalg:

Under del 1 – *Orientering* inngår en innledende presentasjon av Kunnskapsdepartementets forslag til justering i det nasjonale finansieringssystemet, samt en presentasjon av nåværende modell ved UiT og en kort status om pågående arbeid med å utrede en revidert intern budsjettmodell for UiT.

I del 2 – *Status for arbeid med sentrale problemstillinger og veivalg* er elementer fra mandatet som arbeidsgruppen er gitt av rektor diskutert som en forberedelse til avklaringer som bør gjøres i første fase av arbeidet.

Formålet med saken er at styret skal være orientert om den pågående prosessen og gi føringer for det videre arbeidet med utforming av ny intern budsjettmodell. Rektor vil komme tilbake til styret med ny statusrapport og mulighet for innspill/avklaringer i løpet av høsten 2023, før endelig forslag fremmes for styret til behandling våren 2024.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Jørgen Fosslund
Saksbehandler: Eli Margrete Pedersen, Britt Elin Steinveg

Vedlegg

- 1 Ny budsjettmodell - status og sentrale problemstillinger
- 2 Mandat - arbeidsgruppe